

KTA Wemmel : werken met een schooleigen boordtabel

© - Herman Siebens , PhD , AD
Min. V. Ond. , Brussel , 24/02/2015

Wie werkt al op een systematische wijze rond informatie / data ?

Wat is je ervaring daarbij ?

Kwaliteit & normen

bijv. :

- *ISO 9002 (algemene eisen van kwaliteitsmanagement)*
- *ISO 14000 (milieu)*
- *ISO 26000 (ethische verantwoording)*
- *ISO 27000 (informatierisico's en -controle)*

voordelen :

- geen werk met uitwerken van aan eigen normering
- externe controle volgens externe normen
- externe kwalificatie (label)

nadelen :

- keuze van norm niet altijd duidelijk
- marginale processen
- niet echt aangepast aan onderwijs

Grootste nadeel !

It's not about the code .

It's all about coding .

formele , instrumentele benadering
extrinsieke motivatie , verantwoording
vs.

culturele benadering
intrinsieke motivatie , ontwikkeling

Voorgeschiedenis & startfase

- 04/2007 : slecht doorlichtingsrapport (9 voorbehouden) terugkomst bepaald voor 2009
- Go!- systeembegeleider aangeduid
- directeur vertrekt
- team in ' depressie '

- uitnodiging tot kandidatuur via-via voormalige collega aanstelling per 01/11/2007 opdracht : herstel

- 9 werkgroepen rond 9 voorbehouden
- najaar 2007 : nieuwe werkgroep Visie

Balanced scorecard

set(s) van KPI's

selectie van data die cruciale informatie

geven over de 'state of the nation' van de organisatie

- indicatoren : welke wel en welke niet ?
- het proces

Opdracht Wg Visie

- bepalen van basisvisie :
‘ Met welke persoonlijkheid willen we onze leerlingen laten afstuderen ? ’ (wat voor soort leerling ...)
= bevraging van kernkwaliteiten
- definiëren van kernkwaliteiten

Schooleigen pedagogisch project

schoolspecifieke visie : 6 kernkwaliteiten

- kwaliteit
- zorg
- respect
- openheid
- groen en gezond (duurzaam)
- verantwoordelijkheid = kernkwaliteit

Definities kernkwaliteiten

- kwaliteit : de hoogst mogelijke leerwinst en het hoogst mogelijke welbevinden voor iedere individuele leerling
- zorg : aandacht hebben voor de behoeften (welbevinden) en de ontplooiing van ieder ander
- respect : waardering tonen voor personen (zoals ze zijn) , infrastructuur en omgeving
- openheid : een flexibele persoonlijkheid met gezonde nieuwsgierigheid voor wat anders en nieuw is
- groen en gezond (duurzaam) : een gezonde geest in een gezond lichaam , in een groene omgeving
- verantwoordelijkheid : in alle situaties rekening houden met de behoeften en belangen van alle betrokkenen

Ondertussen ook nog

postgraduaat 'schoolontwikkelaar', HUB
doctoraat 'Verantwoord schoolmanagement', UA

verantwoord management =

- kwaliteitszorg
- permanente zelfevaluerende houding
- lerende attitude van de medewerker en de schoolorganisatie

Cruciale vragen

- Hoe de kernwaarden implementeren in de realiteit van de school ?
  - implementatie in FB van alle personeelsleden
  - integratie in schoolreglement
  - implementatie in leerlingenbegeleiding en orde-en-tuchtbeleid (GOK)
  - vertaling in afzonderlijk attituderapport
- Hoe weten we dat we realiseren wat we willen realiseren ?
  - zelfevaluaties allerlei door dir. en lkn
  - zelfevaluatie door ll
  - boordtabel , expliciet gericht op kernwaarden

Opdracht Wg Visie

- bepalen van basisvisie = bevraging van kernkwaliteiten
- definiëren van kernkwaliteiten
- implementeren en evalueren van de kernkwaliteiten

Kader ?

- CIPO-kader (EFQM)
- pijlers van beleidsvoerend vermogen
- SWOT

- bestaande meetinstrumenten : IZES , Prose , Tris , steunpunt GOK , ISO 9100
- Q 5

- schooleigen instrument

Wat meten ?

in principe : alles :

- alle aspecten en dimensies
- context , input , proces , output (CIPO)

maar ook : meten wat er toe doet inzake onderwijs en schoolorganisatie = KPI's (key performance indicators)

bijvoorbeeld :

- kernwaarden : discipline , respect , ...
- financiële data
- studie en opvoedingsresultaten van de leerlingen
- evaluaties van het personeel
- externe evaluaties
- publiciteit en pers
- quality of work
- interne communicaties en besluitvormingsprocedures
- klachten en min kwaliteiten

Hoe meten ?

niet exclusief kwantitatieve data , onderzoeksgegevens , statistieken
ook :

- info uit interviews en gesprekken (bijv. functioneringsgesprekken)
- observaties (bijv. lesobservaties)
- checklists
- vergaderingen en verslagen
- studiedocumenten
- verzamelde externe indrukken

De schooleigen boordtabel vormgeven

- format van het geheel van de boordtabel
  - excel met 7 tabbladen : 6 kernwaarden + kwantitatieve gegevens
  - wat moeten we per indicator bepalen ?
- kwaliteitseisen voor indicatoren —————>
- aantal indicatoren
  - in principe max. 10 / kernwaarde
- procedures : timing , verantwoordelijkheden , evaluaties & bijstellingen
  - timing en verantwoordelijkheden zijn opgenomen in het basisschema
  - team van $\pm$ 7 medewerkers
  - evaluatie en bespreking gebeurt jaarlijks op Zomerberaad (juli)
- communicaties & besprekingen : wie , wanneer
  - jaarlijks Dmed naar alle schoolmedewerkers
  - jaarlijks verslag en bespreking op schoolraad en BC
- verslaggeving : wie , aan wie , hoe , wanneer
  - jaarlijks via dir. aan BC , schoolraad , leerkrachtenraad
- upgrading : timing
  - jaarlijks en grondig na 5 jaar —————> nu

Basisschema boordtabel

datum: 09/12/2009	indicator	criterium / vraagstelling	bron	algemene gegevens: 1 vraagstelling 2 instrument 3 activiteit 4 frequentie 5 consequentie bij afwijking 6 verantwoordelijke voor verzameling data	score: 2009-2010	scores vorige schooljaren	bespreking
KWALITEIT							
niveau lln	K 1 - attituderapporten	<i>bijv.: gemiddelde score op attituderapport voor kernattitude kwaliteit</i>	<i>bijv.: attituderapporten</i>	<i>bijv.: 1 wat is de gemiddelde score op de kernattitude kwaliteit ? 2 attituderapporten 3 verwerking resultaten attituderapporten ahv Skore 4 jaarlijks 5 een wg bezint zich jaarlijks over corrigerende maatregelen 6 Ives Coppens, ICT</i>			
niveau lkn	K 2 -						
niveau school	K 3 -						
		GOK-indicator					
		weinig of niet gescoord; te herdenken					

Secundaire procesdoelen

- kennis verzamelen binnen team over doel, rol, voor- en nadelen van boordtabel; cf. private ondernemingen
- zin en rol van een boordtabel binnen het kwaliteitsstreven van de school formuleren = visie
- communicatie en overleg binnen het brede schoolteam = draagvlak creëren

daarom : werkgroep , die technische grenzen bepaalt

- format van het geheel van de boordtabel
- kwaliteitseisen voor indicatoren
- aantal indicatoren
- procedures : timing , verantwoordelijkheden , evaluaties & bijstellingen
- communicaties & besprekingen : wie , wanneer
- verslaggeving : wie , aan wie , hoe , wanneer
- upgrading : termijn

Resultaten

TOTAAL 2010-2011	54 indicatoren op totaal van 74	72,97%
TOTAAL 2011-2012	45 indicatoren op totaal van 74	60,81%
TOTAAL 2012-2013	38 indicatoren op totaal van 79	48,72%

probleem :

- verzamelen van alle gegevens gedurende drukke schoolwerktijd
- verschillende personen verantwoordelijk voor het verzamelen van gegevens

Ondertussen ook nog

ENIRDELM-conferentie 09/2014 , Portoroz (Slovenië)

- Europees project UA *Developing leadership capacity for data-informed school improvement* (DELECA)

beleidsgroep ' Inhoud en uitstroom ' , Min. Van Onderwijs ,
voorjaar 2014

GOK-inspecties 3de trim. 2014

data-based management =

- informatiegeletterdheid
- onderzoekende houding van de leerkracht

2014-2015 & 2015-2016 :

- project informatiegeletterdheid
- opstarten van datateams per school

**Nice to know ;
need to know**

Technische eigenschappen van goede indicatoren (1)

- handelt over cruciale informatie
- handelt over aspecten die men die men kan beïnvloeden
- heeft een duidelijk doel
- geeft 1 resultaat
- is vergelijkbaar met andere / vorige resultaten
- eenvoudig te bekomen , eenvoudig te behandelen
- voldoende frequent meetbaar
- de minimumstandaard voor kwaliteit is helder bepaald
- houdt rekening met behoeften en belangen van alle belangrijke stakeholders
- frequent geanalyseerd, gecommuniceerd en bediscussieerd

Technische eigenschappen van goede indicatoren (2)

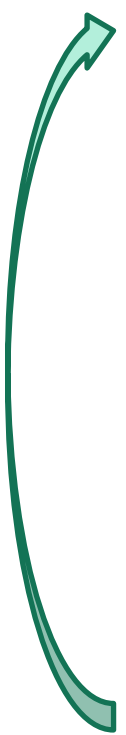
een kwalitatieve indicator is ook ...

- het resultaat van een 'participatieve (argumentatieve) dialoog' (*Habermas*): "coding > code"
- heeft een signaalfunctie
- evalueert binnen een context en evolutie (proces)
- stimuleert communicatie en overleg binnen de organisatie

criteria voor selectie :

- gemakkelijk te meten ; niet tijdsrovend ; steeds bij de hand
- verwijzend naar een heldere kwaliteitsstandaard , binnen een bepaalde context
- startpunt voor een participatieve dialoog over de interpretatie ervan

Procescyclus

-
- boordtabel updaten
  - boordtabel invullen
  - Zomerberaad : bespreken en interpreteren van data
(' datarijke omgeving ')
bepalen van doelstellingen en acties
  - uitwerken in technische fiches
  - realiseren

Technische fiche

Fiche 3	Beleid 2013-2014
Liliane	
Kerndoelstelling	Leerbereidheid verhogen
Raakvlakken met ander kerndoelstellingen	fiches 2, 4, 6, 7
Doelstellingen	<ul style="list-style-type: none"> - vakoverschrijdende projecten - basispaper - realiseren van het GOK-beleid
Inhoud; aanpak; uitwerking	<ul style="list-style-type: none"> - pedagogische studiedag rond motivatie (maart 2014; prof. Maarten Vansteenkiste) - eventueel enquête naar lln. toe rond motivatie - inspelen op modern imago van school, zoals i-pads?? - speelplaats moderniseren: aangename pauzes (5' langer?), nieuwe vuilbakken, basketbalveldje, opvrolijken van materialen - schoolfuiven (1/trim.)
Wie wordt hierbij ingezet?	<ul style="list-style-type: none"> - externe spreker (ook in samenwerking met cel man) - werkgroep oprichten?
Ondersteuning (middelen, kost, vorming, ...)	afhankelijk van het inschakelen van een externe spreker en eventuele navorming
Deadline	juni 2014
Indicatoren effectenmeting	na 2 jaar enquête herhalen
Wie evalueert?	werkgroep en/of directie
St-v-z	Gerealiseerd vanaf en vanuit de pedagogische studiedag van 31/03/2014

Pro & con

spiegel voor groei

- nadruk op controle
- nadruk op verantwoording (= extrinsieke motivatie) i.p.v. integriteit (= intrinsieke motivatie)
- al snel een louter kwantitatieve benadering
- directe, intuïtieve benadering

Perspectief

meten = weten ?

NEEN

meten + interpreteren = weten

interpretatie = in perspectief plaatsen (context)

kennis = betekenis creëren

kennis is een sociaal-constructivistisch gebeuren

daarom : Zomerberaad (= 1ste dag van zomerverlof ; 1/3 team +
SR + AD + RvB)

2 perspectieven

- verantwoording $\approx$ externe evaluatie / extrinsieke motivaties
  - validiteit van externe auditors ?
  - continue toegang tot welbepaalde informatie ?

daarom : bespreking mét RvB + archiveren voor inspecties

of / en

- ontwikkeling $\approx$ interne/zelf-evaluatie / intrinsieke motivaties
 $\approx$ KZ , PDCA-cirkel , beleidsvoerend vermogen , lerende organisatie
  - gemeenschappelijke visie binnen de school ?
  - doelstellingen door de school ?
  - systematische aanpak ?
  - op basis van gelegitimeerd framework ?

daarom : uitwerken van finale doelstellingen in technische fiches (= leidraad voor schoolleiding in volgend schooljaar)

Data-/evidence-based schoolmanagement

“ Schools do not use data , unless data use is advocated , stimulated and encouraged by the principal . “

(Levin & Datnow, 2012 ; Schildkamp , Lai & Earl , 2012)

“ If your school is to be a good school , you must view test results as a measure but not as the meaning of a good education . This means that you and your school community must interpret the meaning of test results , and to do that you need a defensible conception of the kind of education you wish to provide . “

“ Leaders are frequently urged to employ data-driven decision making . I will argue that rather than thinking of decisions as data-driven , we should think of them as evidence-driven . “

(Strike , 2007)

Data / evidence – based onderzoek

- juiste issues identificeren
- gegevens verzamelen op een betrouwbare , valide wijze
- statistieken , figuren , tabellen correct interpreteren (*)
- informatie integreren in voorhanden informatie uit andere domeinen en bronnen (*)
- sterkten en zwaksten afleiden (*)
- verbeteracties formuleren (in een volledige projectfiche)
- evalueren van de verbeteracties (*)

(*) *best samen met collega's*

Besluiten

- niet info is van belang , maar interpretatie van info
- niet data-based , maar evidence-based
- geen individuele interpretaties , maar door team faciliteren
- niet data , maar interpretatie communiceren

SGR 9 Ringscholen : Deleca-project

project $\approx$ Deleca-project, UA : “ *Developing leadership capacity for data-informed school improvement* “

o.l.v. Kristin Vanlommel

03/2015 – 06/2016

doelstellingen :

- datagebruik van directeurs opkrikken (dl. 1) :
  - welke data ?
  - hoe meten ? wanneer zijn gegevens significant ?
  - hoe interpreteren ?
- opstarten van schooleigen datateams met de uitbouw van een schooleigen boordtabel (dl. 2)

Opbouw Modules

M 1	M 2	M 3	M 4	M 5
03/03/15	27/04/15	2015	2016	2016
Informatie-cyclus	Informatie-verzameling	Analyse & Interpretatie	Cultuur-verandering	Actie & Implementatie
	Kwantitatieve methodes Kwalitatieve methodes	Beschrijvende analyses Validiteit & Betrouwbaarheid Interpretatie van tabellen & figuren	Cultuur Veranderingsmanagement Omgaan met weerstand Motivatie	Actiestappen bepalen Implementatiestrategieën

Herman Siebens , PhD

SGR 9 Ringscholen , AD

herman . siebens @ ringscholen . be

0032 47 9441685